

Η αξία του δάσους

Το δάσος δεν είναι μόνο δέντρα. Είναι ένα σύνολο διαφόρων φυτών - όπου βέβαια κυριαρχούν τα δέντρα - μαζί με τα διάφορα ζώα που συνυπάρχουν και με το έδαφος και το κλίμα που επικρατεί στην περιοχή. Όλες οι εκτάσεις που καλύπτονται από φυσική βλάστηση λέγονται δασικές, ανεξάρτητα από το αν κυριαρχούν δέντρα ή θάμνοι και αποτελούν ένα πολυσύνθετο σύνολο με δική του ζωή και λειτουργίες. Αποτελούν το **Δασικό Οικοσύστημα**, που παίζει σημαντικό ρόλο στη βιολογική ισορροπία της φύσης.

Το Δάσος είναι πολύτιμο

στη Ζωή στην Υγεία στον Πολιτισμό

Είναι ένα φυσικό αγαθό, με πολύπλευρη σημασία και ανυπολόγιστη αξία για τη ζωή, για τον άνθρωπο. Ένας ανανεώσιμος φυσικός πόρος με τεράστιες ανεξάντλητες δυνατότητες για την οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου, για τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών ζωής. Γι' αυτό εκτάσεις που καλύπτονται με πυκνή φυσική βλάστηση, συνοπτικά τις λέμε «Δάσος». Δεν πρέπει να καίγονται ή να καταστρέφονται με οποιονδήποτε τρόπο αυτές οι εκτάσεις, γιατί απώτερος σκοπός μας είναι να γίνουν τελικά δάση, όπου να κυριαρχούν τα δέντρα.

- **Παράγει το απαραίτητο και αναντικατάστατο για τη ζωή μας οξυγόνο, ενώ δεσμεύει το επικίνδυνο για τη ζωή διοξείδιο του άνθρακα**

Δάσος 1 στρέμματος σε ένα χρόνο δεσμεύει από την ατμόσφαιρα περίπου 400 κιλά διοξείδιο του άνθρακα και το μετατρέπει - με τη φωτοσύνθεση - σε 400 κιλά περίπου οξυγόνου, από το οποίο περισσότερο από το μισό (περίπου 250 κιλά) μένει ελεύθερο - όσο χρειάζεται (καταναλώνει) ένας άνθρωπος σε ένα χρόνο.

- **Μειώνει την ένταση του φωτός και επιδρά στη σύνθεσή του, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο φωτοκλίμα.**

Η μείωση της έντασης είναι ανάλογη με το είδος των δέντρων και την πυκνότητά τους. Σε δάσος με πεύκα φτάνει το 50% ενώ σε δάσος με οξιές στο 90%.

Το φύλλωμα του δάσους απορροφά πιο πολύ την ερυθρά και λιγότερο την πράσινη ακτινοβολία, με αποτέλεσμα το φως στο δάσος να είναι πιο πλούσιο σε πράσινη ακτινοβολία κι έτσι πιο ευχάριστο και ξεκούραστο, με ηρεμιστική δράση. Αμβλύνει τις ακραίες θερμοκρασίες: μειώνει τις μεγάλες, αυξάνει τις μικρές και παρεμποδίζει το σχηματισμό δροσιάς και πάχνης.

Το δάσος συγκρατεί μεγάλο μέρος της ηλιακής ακτινοβολίας και παρεμποδίζει τη γήινη ακτινοβολία. Έτσι το καλοκαίρι π.χ. η θερμοκρασία στο δάσος μπορεί να είναι μικρότερη και πάνω από 10 βαθμούς Κελσίου από ό,τι στο ύπαιθρο.

- **Απορροφά και εξουδετερώνει διάφορες επιβλαβείς ουσίες.**

Σ' ένα χρόνο:

Ένα στρέμμα δάσους απορροφά πάνω από 400 κιλά διοξείδιο του άνθρακα και το μετατρέπει σε οξυγόνο. Ένα στρέμμα δάσους από πεύκα μπορεί να συγκρατήσει 3.200 κιλά και ένα στρέμμα δάσους οξιάς 6.400 κιλά στερεών σωματιδίων (σκόνης). Ένα στρέμμα δάσους ερυθρελάτης απορροφά 25 κιλά διοξείδιο του θείου και άλλων οξειδίων, ενώ ένα στρέμμα δάσους λεύκης μέχρι 19,3 κιλά.

- **Μειώνει την ένταση του ανέμου.**

Σε απόσταση περίπου 150 μέτρων μέσα σε δάσος πεύκων η κίνηση του ανέμου σταματά τελείως, σε δάσος ελάτων η απόσταση φθάνει τα 120 μ. και σε δάσος ελάτης και ερυθρελάτης μόνο στα 40-50

μέτρα. Μετά από το δάσος (στην υπήνεμη πλευρά) η ένταση του ανέμου μειώνεται στο 12-15% της αρχικής (στο ύπαιθρο) σε απόσταση 400 περίπου μέτρων, δηλαδή περίπου σε απόσταση 15πλάσια του ύψους των δέντρων του δάσους.

▪ **Μειώνει τους θορύβους.**

Ζώνη δάσους από κωνοφόρα δέντρα που έχει πλάτος 30 μ., μειώνει την ένταση του θορύβου κατά 5-6 decibels, ενώ σε ζώνη πλάτους 100 μ. η μείωση της έντασης μπορεί να φθάσει και τα 30 decibels.

▪ **Αυξάνει τις βροχές, μετατρέπει σε βροχή (βροχοομίχλη) την υγρασία του αέρα και υγροποιεί την ομίχλη.**

Οι βροχές (ανάλογα με το ανάγλυφο του εδάφους) αυξάνονται από τα δάση μέχρι 6% ενώ η βροχοομίχλη μπορεί να ξεπεράσει και το ετήσιο ύψος βροχής.

▪ **Συγκρατεί το νερό της βροχής και δεν το αφήνει να πέφτει με δύναμη στο έδαφος και να το διαβρώνει.**

Το φύλλωμα μπορεί να συγκρατήσει μέχρι και 3 χιλιοστά ή μέχρι και το 50% της βροχής ενώ ένα πολύ μικρό μέρος απορρέει επιφανειακά (περίπου 10-20%) αποτρέποντας έτσι το σχηματισμό πλημμύρων.

▪ **Ενισχύει τα υπόγεια νερά.**

Το μεγαλύτερο μέρος του νερού της βροχής με τη βοήθεια της βλάστησης απορροφάται από το έδαφος και εμπλουτίζονται τα υπόγεια νερά (που παίρνουμε με τις πηγές και τα φρεάτια). Σ' αυτό βοηθά το δάσος με το έδαφός του που είναι σαν σφουγγάρι και βοηθά στην απορρόφηση του νερού.

▪ **Βελτιώνει την ποιότητα του νερού, ενεργεί σαν μικροβιολογικό χημικό και φυσικό φίλτρο του νερού.**

Το νερό από το δάσος έχει ευνοϊκότερη αντίδραση pH, μειωμένη συγκέντρωση αμμωνιακών και νιτρικών αλάτων και περισσότερα ωφέλιμα ιόντα ορυκτών ουσιών, και το σπουδαιότερο, πολύ λιγότερα κολοβακτηρίδια, π.χ. σε ένα λίτρο νερό από υπαίθριο περιβάλλον βρέθηκαν 920 σπόρια κολοβακτηριδίων ενώ από δάσος δρυός μόνο 9.

▪ **Συγκρατεί το έδαφος και εμποδίζει τη διάβρωση.**

Σε δάσος φυλλοβόλων δέντρων παρατηρήθηκε διάβρωση 5 κιλά σε ένα στρέμμα, σε αναδάσωση με πεύκα 1 κιλό ενώ σε γεωργικό έδαφος 1.000 κιλά και σε βοσκότοπο 80 κιλά.

▪ **Εμποδίζει την εξάτμιση του εδάφους και αυξάνει την υγρασία του.**

Η μείωση της εξάτμισης του εδάφους κάτω από το δάσος φθάνει το 40-50% εκείνης του εξωδασικού εδάφους. Έτσι έχουμε και αυξημένη υγρασία στο έδαφος του δάσους (μέχρι και 24%).

▪ **Δεν εξαντλεί το έδαφος και βοηθά στην δημιουργία εδάφους.**

Με τις βιολογικές λειτουργίες του δάσους έχουμε την ανακύκλωση των θρεπτικών συστατικών. Σε δάσος πλατύφυλλων δέντρων, από τα φύλλα που πέφτουν ενισχύεται το έδαφος με 250-450 κιλά ξηρή οργανική ουσία σε κάθε στρέμμα το χρόνο. Η οργανική ουσία επίσης που παράγεται από την υποβλάστηση σε δάση φυλλοβόλων δέντρων φθάνει τα 20 κιλά ενώ σε δάση κωνοφόρων 100 κιλά τέφρα το χρόνο σε κάθε στρέμμα.

▪ **Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την προστασία, διατροφή και διατήρηση πολλών ζωικών οργανισμών.**

Ανάλογα με το δάσος, τις γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες, έχουμε και την ανάλογη παρουσία διαφόρων ζώων, μικρών και μεγάλων, τετράποδα και φτερωτά, ασπόνδυλα κ.ά. Ιδιαίτερα εντυπωσιακή είναι και η παρουσία διαφόρων μικροοργανισμών (μύκητες κλπ.), π.χ. σε ένα τετραγωνικό μέτρο φυλλάδας σε δάσος με πεύκα 35 εκατ., σε δάσος δρυός 84 εκ. και σε μικτό 240 εκατομμύρια.

- Παράγει σημαντικές ποσότητες βιομάζας, μας προσφέρει διάφορα δασικά προϊόντα και δεσμεύει ενέργεια.

Κατά μέσο όρο ένα στρέμμα δάσους, στην εύκρατη ζώνη παράγει 600-2.500 κιλά το χρόνο. Σε δάσος φυλλοβόλων έχουμε 1.600 γραμ. και σε δάσος κωνοφόρων 800 γραμ. βιομάζας το χρόνο για κάθε τετραγωνικό μέτρο και αντίστοιχη ενέργεια 6.600 και 3.400 Kcal.

Τα δάση στη χώρα μας, μας δίνουν το χρόνο πάνω από 3.000.000 κυβικά μέτρα ξύλο, 2.500.000 κυβικά μέτρα καυσόξυλα, 13.000 τόνους ρετσίνι κ.ά.. Δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες διατήρησης διαφόρων φυτικών ειδών.

Γενικά το δάσος με τις διάφορες λειτουργίες του:

Δημιουργεί υγιεινές συνθήκες εργασίας και διαβίωσης.

Προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης, δημιουργίας, άθλησης, ψυχαγωγίας.

Εμποδίζει τη δημιουργία χειμάρρων και πλημμύρων.

Βοηθά στη διατήρηση της βιολογικής ισορροπίας στη φύση.

Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες διατήρησης πλούσιας χλωρίδας και πανίδας.

Προσφέρει πολύτιμα προϊόντα (ξύλο κλπ.) για τη ζωή και την πρόοδο.

Συμβάλλει στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη.

Ετοιμάστε λοιπόν μια αφίσα αφιερωμένη στα δάση και την αξία τους!

Μπορείτε να αναφερθείτε σε πληροφορίες που διαβάσατε πιο πάνω, αλλά μπορείτε επίσης να φτιάξετε την αφίσα σας με ότι άλλα στοιχεία θέλετε εσείς!

Η αφίσα σας μπορεί να είναι σε ηλεκτρονική μορφή, αλλά και σε έντυπη.

Θα περιμένω να δω τις δημιουργίες σας, είτε ως αρχείο (ηλεκτρονική μορφή), είτε ως φωτογραφία (έντυπη μορφή), όποτε τις ολοκληρώσετε, στο ηλεκτρονικό μου ταχυδρομείο: nicoletta.zach@gmail.com

Καλή σας συνέχεια και πάντα με ασφάλεια